

A falu és az ipar kézfogása.

Dr. Reményi Schneller Lajos pénzügyminiszter az ipari decentralizáció kérdésével foglalkozott abban a beszédében, amit a szolgaegyházi szeszgyár munkásai számára felavatásán mondott. „Szimbólumot látok abban, amikor egy falu szoros kapcsolatba kerül az iparral. A falu és az ipar kézfogása, együttes munkája kettős célt szolgál, kettős áldással jár. A falu öseregét hozza az ipari munkába, s ugyanakkor az ipar boldogulást, jólétet teremt és biztosít a falu népének. Fogjon össze a falu és az ipar, mert a decentralizált magyar iparé a jövő.

Dr. Reményi Schneller Lajos pénzügyminiszter ezekkel a szavakkal világosan fejtette ki a kormányzat iparpolitikai programját. A magunk részéről is igen fontosnak tartjuk, nemzetgazdasági, munka és szociálpolitikai, egészség és kulturpolitikai, sőt honvédelmi és nemzetpolitikai szempontokból az ipar decentralizálását.

Ha ezeket a szempontokat taglaljuk, a következő eredményekhez jutunk:

Magyarország népének tulnyomó hányada az 1940. évi statisztikai adatok szerint kb. 8.300.000 ember őstermelésből, földművelésből, erdőgazdálkodásból és halászatból él. Ezek a foglalkozási ágak Magyarország éghajlati viszonyai mellett együtt járnak azzal, hogy a velük foglalkozók az év bizonyos részében — a házimunkától eltérően — télen is dolgoznak kárhóztatva, illetve nem tudják munkaerejüket kellően gyümölcsösíteni. A téli hónapokban a termést felülve, anyagilag nem képesek megfelelően megerősödni, aminek könnyen felfogható nemzetgazdasági és szociális hátrányai vannak, melyek elsősorban a vidék, a falu népét sújtják.

Kiküszöbölője lenne ezeknek a kérdéseknek a mezőgazdasági iparágak fejlesztése, illetve ilyen természetű iparvállalatoknak a vidékre való telepítése. Ezeknek segítségével a vidék lakossága állandó téli jövedelemhez jutna olyan ipari ágakban, melyek természetéhez közel állanak, mint például a gyümölcs és zöldségfeldolgozó üzemek, konzervgyárak stb.

Az ország népsűrűségi viszonyai különben is rászorítanak bennünket az iparosításra. A magyar föld mai terméseredményei mellett őstermelést folytatva az ország egész lakosságát alig tudja ellátni a ezért szükséges ipar és a kereskedelmi élet továbbfejlesztése. A nagy értékű ésványi kincsek és termékek, mint az alumínium, petroléum, földgáz és hővizek megfelelő kihasználása, az ipar továbbfejlesztését és a vidéken való ipari

vállalat telepítést követeli meg.

Honvédelmi szempontból különösen időszerű a decentralizálás ügye. Elég olvasnunk a német hadijelentések beszámolóit, melyekből kiderül, hogy milyen hatalmas sikerű eredményekkel dobják le pusztító területeket a német bombázók az angol iparvidékeken, ahol a gyárak és vállalatok, üzemek egymás tözsomszomságában épülnek. Az eredmény sokkal kisebb lenne, ha az iparvállalatok szétszórtnak lennének elhelyezve.

Az iparvállalatoknak a vidéken való megtelepedése mellett szól az a körülmény is, hogy nemcsak a munkaerő igénybevétele

történik az illető vidéken, hanem az értelmiségi munkakörben foglalkoztatott alkalmazottak fejlődését hoznak a vidék számára, ami együtt jár az egészségügyi és kulturális igényeknek növekedésével és a közlekedési viszonyok javulásával.

Nagy előnyt jelent az iparvállalatnak is a vidéken való letelepedés. Nem kell munkásainak más üzemek által való elcsábításától, váratlanul fellépő káros létezőmcsökkenéstől tartania, a konzervatívabb fizikailag, erkölcsi, nemzeti és családi érzésben erősebb, lakóhelyéhez intenzívebben ragaszkodó vidéki munkás seregnek biztosítása önmagában is komoly tényező a zavartalan termelés szempontjából.

Remélhető, hogy dr. Reményi Schneller Lajos pénzügyminiszter szavai rövidesen éreztetni fogják hatásukat.

Az asszimiláció.

Az asszimiláció kérdése változatlanul izgalmas problémája a magyarságnak. Ez a nagy kérdés kapcsolatos számarzai és halálzási statisztikánk komor adataival. Dr. Lapsánszky János azzal is, milyen változást gyakorolt a magyarság, melyek és milyenek azok az eszmények, melyek a tiszta emberiség és a szellemi fölény, a gazdasági fejlődés és a társadalmi igazságtétel roppant erővel vonják hozzájuk a másfajú, másbeszédű emberek is megélt S itt mindjárt adott feleletet is a 19. és 20. században a magyarság nemcsak azért asszimilált olyan óriási idegen tömegekkel, mert a század második fele, a kiegyezés boldog és nyugodt időszaka a teljes gazdasági biztonságot, fejlődést és konjunktúrát jelentette, hanem azért is mert a század első fele, a csodálatos és egyszerű reformkor, majd

meg 1848. mítosza szinte az elegendő emelte a magyarság fogalmát.

Magyarnak lenni a teljes nagyszerű emberiséget jelentette. Csak a században hanyatlás során érvényesült az asszimiláció rossz oldalai és kizárólagosan gazdasági és konjunktúrális szempontjai, mikorra már meggyőződtek a reformkor emberiség hagyományok a mikor már az asszimiláció társadalmi kérdése lett egy felület és gondolat a társadalom ügye. Az asszimiláció ekkorra már bizonyos fokú romlást is jelentett, az eredeti magyar lényeg könnyelmű felvezetést; mert hiszen sehol sem volt már az a régi komoly, felelősségteljes réteg, mely egy-egy hordozta a régi történelmi hagyomány és az európai haladás gondolatát. S ma is ez az asszimiláció problémája.

Évszázadok óta folyik már Magyar-

országon az asszimiláció kérdése. Erőszakolt menete a szimulátorok azért volt olyan magátólértelmező és sikeres, mert a vezető rétegek tiszta magyarok voltak és rendelkeztek a magyarság minden értékes tulajdonságával. Most ellenben már régen eltűntek ezek a rétegek a régi magyar társadalom szociális egészen átalakult. Most már nem is lehet osztályokról, zárt társadalmi és szociális tömbökről beszélni társadalmunkban; most inkább a különféle csoportok vannak a vezetőszerepek, melyek között szereplők és társadalmi magatartások során nem adhatunk éppen olyan példát a felemelkedő rétegeknek, nem is szöveg arról, mennyire nem képviselik, nem képviselhetik a magyarság lényegét, műveltségét, eszméit.

Igazán nem tartanék kitérőnek az az asszimilációt, mely a magyarság lényegét az ilyen társadalmi és emberi képességekben látja és azokhoz igazodik. Hiszen már az eddigi asszimiláció újabb részletei is elhibáztak irányba mutatnak; innét van, hogy ez a mostani réteg a maga big, felületes voltában már komolyan képviseli tisztán a magyar formát és az utána jövőeknek maga sem adhatott jó példát.

Nagy történelmünk egyik ciklusában méltán írhatta: „Az asszimilációs korokban egészen új helyzet adódott, mely nem kedvezett többé sem az ősi nemzetiségnek, sem azon erőnek, melyek az államot anyai időn keresztül irányították. A vezetőréteg annyira átalakult, az asszimiláció annyira átalakult, hogy nem is kívánhatunk többé a régi magyarságot... részéről nem is ajánlhatunk a régi magyar nemzetiségnek. A asszimiláció berendezést csak tiszta magyar vezetőréteg tudja eredményre, harmonizálni megvalósítani. Mai alkalomunk csak különleges lehetne a az asszimiláció további veszedelmét hozná magával. Már pedig globális asszimiláció és disszimiláció tekintet nélkül a hivatalos és a humánus, magában véve is távol áll az az új magyar gondolkodástól, melynek főmunkája: megfigyelésére és tapasztalására, hogy az új világban a magyarság ma emberét.”

Elismerés.

A keleti nagy offenzíva idejének közeledtét jelzi az erővelégek haderő és fegyverek összehámozása a frontra, sőt német vélemény szerint tulajdonképpen a hatalmas akció kezdetét jelenti az a tény, hogy a csapatok elindultak szálláshelyükről. Miközben a keleten is bekövetkező nagy események is előrevetik erőyüküket a az elöljárók feszült izgalommal várják, hogy az óriási frontok melyik részén indul a támadás, a gép-zérek északafrikai csatája teljes erővel tomló, a Csendes óceánban nagy tengeri csata folyik, a japánok előretörése Kínában egyre tart és eredményes támadása az angol tengeri haderő ellen Madagaskár fővárosában épp úgy mint Sidióbenben fokozott izgalmat kelt. A front mögött pedig érdekes diplomáciai és politikai események zajlanak.

Ezek közül nem tartjuk a legfontosabbnak azt, hogy Roosevelték hadat üzentek Magyarországnak, mert hiszen mi már régen hadiállapotban lévőnek tartjuk magunkat. Számunkra sokkal fontosabb és érdekesebb esemény Kállay Miklós miniszterelnök látogatása Hitler vezér és kancellárnál — főhadiszállásán. Csodáljuk azt a rendkívül rugalmaságot, amely az európai kerekasztal badjárt legelőbb parancsoknál, Európa vezetői ujjai felé fordult tapasztalható. Egyik napon arról

érkezik hír, hogy Berlinben tárgyal és intézkedik, aztán meg arról, hogy a lion front mögött személyesen adja át a legnagyobb kitüntetés Mannerheim tábornoknak, a finn csapatok főparancsnokának és a független Finnország megismerésének, akik 75 születésnapján nemcsak saját házjába ünnepelt, hanem a szövetséges államok egész sora is, köztük elsősorban a testvéri magyar nemzet, amelynek szegedi egyeteme díszdoktorsággal is megtisztelte.

Egyik nap még arról szolt a hír, hogy Hitler a fia katonai és politikai vezetéssel landakozott fia földön, a másik nap pedig arról, hogy főhadiszállásán Kállay miniszterelnököt és külügyminiszterét fogadta és a Sas Rend nagy keresztjével tüntette ki Hitler Kállay miniszterelnökkel, Ribbentrop külügyminiszter jelenlétében megbeszélést folytatott. Mint a rövid hivatalos jelentés mondja, a megbeszélés a hagyományos német-magyar barátság és leggyerbarátság szelleme folyt le, amely a háromhatalmi egyezményben szövetséges népek a bolsevizmus elleni közös harcban ímet kihasználva jut és megerősítést nyer. A politikai megbeszélés után katonai megbeszélés következett, amelyen magyar-angol-német katonákkal együtt részt vett Vö-

rös vezérőrnagy a keleti front magyar katonáinak parancsnoka is. A táncokozások másnap a német külügyminiszterrel folytatódott.

A magyar és német kormányfők találkozója a magyar csapatok hőseinek azzal együtt napokon át foglalkoztatja a tengelyhatalmak sajtóját. Szívesen vették tudomásul azokat a meleg baráti sorokat, amelyekben a német sajtó megemlékezett rólunk. Hangsúlyozta, hogy a látogatás a Németország és Magyarország között egyetemesen erősödő együttműködésnek tulajdonítható bizonyoság a két baráti nemzet közötti kapcsolatok tökéletesen szilárdosodására. Magyarország látogatásánál megemlékeztetés, amelyet az első világháború után nehéz időkben is megtartott, sőt nem ment feledésbe és olyan politika alapjává lett, amely később bőséges gyümölcsöt hozott. Kállay maga német kitüntetés és látogatásának körülményei az egész ország kitüntetését jelentették és mint a német sajtó is hangsúlyozta a magyar közvélemény a látogatásban elismert lát az egész nemzetnek azért az elkötelezettséget, hogy nagy szövetségesek oldalán erejét latbavet az igaz ügyért. A fontos diplomáciai és harci események az utóbbiak el a magyarság figyelmét annak is irányozták, hogy ezen a héten ünnepelte a képviselőház azt a javaslatot, amely egyaránt kétézer ezer hold szőlő mező és erdőgazdasági területet juttat vissza magyar kére.

Gyomorgond-lélekszikkadás!

Megértjük a szánjuk őket.

A rongyos ruhában, ényűtt arccal töltölgő, élekedvükben megrokkant nélkülűk, a gyomorgond szikkadt ál-dozaik!

Megértjük vértelen ajkuk panasza-radatát. Kevés a mindennapi kenyér, keves a szükséges busdag a hozzájutni csak nébenapián lehet. Aztán a kereseti lehetőség se emelkedik, pedig a drágaság észrevehetően fokozódik. És számos cikk beszerzése is különböző akadályokba ütközik.

Megértjük a soraidőzőtöket a kü-lönbösen, ha családosaik. Szánjuk az erő-ben lamadó, hitben, bizalomban fogat-koztól kezdő férjeket és családtyákat... Szánjuk a korán hervadt feleségeket és apyákat anyagi vergődésük gyötrelmei-ben... Szánjuk a baba virágos kertjének ayiladozó hibáit, a nélkülöző gyerme-keket, fejlődésben elmaradt sánya, cse-nevés állapotukban...

Megértjük a számlamunkba tehetetlensé-günk ládalmozgása is vegyül, mivel tel-jes mértékben a legjobb akarattal se bi-runk segíteni nyomorúságukon. A társ-a-dalom szeretetmunkája mégis legalább annyit eredményez, hogy végzésükben senki se gyötörök, éhhalál senkit se le-nyeztet.

Ha a méltatlankodók elkeseredését körütekintő biggadság lomplán, min-den nemesen gondolkodó ember állandó ószi-tele rokonzenét és segítő szándékát vállalja ki. De sajnos, bizonyos idő óta egyrésztükkel kapcsolatban keletkezett megállapítás kell tennünk. A zűgö-bű-gök ideggyötört, vagy talán felagatolt csoportjai úgy viselkednek, hogy a tár-sadalom megértése és szánakozása tete-mesen e egész jogosan csükkent irányt. Szíve mindhihetetlen és menthetetlen kllengésekre vetemednek szenvedélyessé-gükben, ami már gyakran bafallanság-nak, sőt bazaráltsának bélyegzőhöz a-mellett a kizsákos világnézet megla-dásának is.

Leginkább visszataszító kacérkodá-suk még mindig a vörös örülettel. Az itentelenség bálványa észrevehetően re-csög-topog. Ez emberi méltóságot állati színvonal alá süllyesztő tévian világszer-vel végző összeomláshoz közelegetek. És amikor a csillag a rőszinű rongy ellené-ben dicsoégesen emelkedik fel a kereszt, a tisztelenség főleber lobogójával, akadnak elég számosan a keresztény és magyar eszméket megcsúfoló gyászalok, akik Szűz Máriával együttéreznek a győzelemüket áldozták, mert oktan rögeszméjük szin-tinál akkor majd "felvirrad a szegények napja."(!?)

Lásának már tovább az orrukán ezek a meglevelyedetlek. Vegyék észre, hogy ez a második világáboru döntő ostrom az emberiség sokszáz millión urelködő angolász faj letörésére s hogy az ő védelmében a legzörnyesebbültebb szövetkezés történt a munkáslétszámokat bizakmányoló pénzhatalmasságok és az együgyűen hisztéken népet becsapó nép-biztosok között!

Ez a sátsai valóság. Az angolász faj göröcs ragaszkodását a félvilág feletti egyeduralkodó kiáltóan bizonyítja, hogy még a legzsenyesebb eszközöket is fel-használja bukásának elkerülésére. Ösze-fog az itentelenség képviselőivel, a ke-resztény eszmét és művelődést megsem-minstent törekvő elemekkel, a Paris kör-nyéki "békétalkálások" (?) béklyóiból sza-badt nemzeteket ismét felporci aka-rókkal, kőrelhetetlen öszoiból.

A gyomorgondlól közköddök, ha csakugyan keresztényeknek és magyarok-nak tartják magukat, a legnagyobb bajok között is igyekezzenek megőrizni nyugal-mukat a háboru mostan, legvalóságosab-ban időszerűben. Az állandó nyörögében, agónkodáson, jászszékelen, szikkó-dáson kívül kezdjek már valabára gy-gorolati a hóles törelm érsényét is, hogy így közánktarizásoknak tekinthessék őket a se vértelmedett itentelenségek és ha-ratlanoknak!

M. Gy.

Mi lesz a leánygimnáziummal?...

Irta: Fügys.

Az utóbbi hetekben itt ott aggódó, vagy kárörvendő kijelentések hangzottak el a róma. kat. leánygimnáziummal kap-csolatban. A képződő "jólérőültek" (?) ostoba pletykáknak hitet adva azt a rémhirt terjesztették, hogy a leánygimnázium ügye válságba jutott, (?)

S mi az igazság? — Éppen az ellen-tétje a vaklárának. A leánygimnázium inkább most indul fejlődőképes kibontá-kozásnak!

A múlt őszel 16 tanulóval meg-nyílt I. osztály jelentette a reményteljes kezdetet. Előjelek szerint a most beirat-kozt szándékoztók száma kétszeresnyit, sőt még nagyobb is lehet. A szülők élénk érdeklődésből mindenesetre erre követ-keztethetünk.

S ez érthető is. Már tavaly fejte-gítettük a szülők jogai leánygyermekük magasabb színvonalú iskolázatásához, ha anyagi helyzetük módot nyújt re. Tehet-séges, tanulni vágyó leányok miért men-jenek messze idegenbe, ha az értékes szellemi készütséget itthon is megerez-hetik? Amint hogy meg is kapják jelen-leg középiskoláink képzett és lelkiismer-telen oktató tanáraitól a háboru után majd, amikor már az intézet teljesen megszűnt, az ideklőtőző apácarend tanárától, az angol kasszonyoktól!

Egyébként a vizsgáztatást az idén is ok végzik már, még pedig jun. 22 én. Kecskemétről ide jönnek Starjában, hogy növekedésünk munkájának eredményéről meggyőződést nyerjenek. Reméljük, hogy oem fognak csalódni, aminek üdvös ha-tásaként a most még habozó szülők is döntő elhatározásra jutnak. A gimnázium szeretettel várja és befogadja a katoliku-sok mellett a protestáns vallású leány-akat is, amint a folyót tanévben bebi-zonyította.

A vizsgák lezajlása után lapok, bir-delmények, falragaszok után értesítjük majd a közönséget a jövő évre szóló beiratások idejéről és feltételeiről.

Jönnek a színészek.

Vértes Károly kiváló társulatával jövő héten városunkba érkeznek.

A megnézhető időkhöz is töretlen lelkesedéssel és bafallással látva járják színészeink az országot és gyönyörköd-tetnek, buzdítanak bennünket.

A régi jó gárda nagy részben együtt van.

Néhány új tagja lesz most Vértes Károly társulatának, amelynek szini aze-ronját Pipán közkívánatra meghosszabbí-tották, mert a válogatott műsor és kitűnő játék általános és lelkes támogatást biz-tosított.

Hisszük, hogy városunk közönsége saját érdekét is szolgálja, amikor a szí-nészeket támogatja oly módon, hogy már elővételben is sok bafetet vált a városunk-ba megérkezett Orosz László titkárnál.

A válogatott műsori jövő héten tezi közé Vértes Károly, aki maga és leányai nagylehetőségű színművészek. A tár-sulat saját zenekarral érkezik, amelynek karnagyja a rádióból is előnyösen ismert Erdélyi Pál Leó.

A gyermeknevelési pótlet egyszerű magyarázata.

Gyermeknevelési pótlet jár az 50 000/1938. sz. rendelet alapján az ipar-ban, kereskedelemben, bányászatban, kö-házatban foglalkoztatott fizikai munkások 4-6 gyermekét után, ha legalább 20 sze-mélyt foglalkoztató üzemben dolgoznak. Tanoncok, tisztviselők, kereskedőre-gedők gyermeknevelési pótlet nem jár.

Gyermeknevelési pótlet jár akkor is, ha a munkavállaló nem dolgozza ki az egész hónapot, vagy az egész hetet, de havonként 15 napot, illetve hetenként

legalább 3 napon át volt foglalkoztatva. Ha a munkavállaló nem saját háztartás-ban neveli gyermekét, akkor a munka-vállaló jogán a gyermek ellátójának jár a gyermeknevelési pótlet, ezt helyhatósági bizonyítvánnyal kell igazolni 14 éven felüli gyermek után pótlet nem jár, tör-vénytelen gyermek után csak akkor jár pótlet, ha anyakönyvileg elismerte az apa. Újzülött gyermek után csak a születést követő hónap első napjától jár pótlet. Ha a munkavállaló katona, beteg, vagy ha önbizóján kívül munkanélküli, három hónapon át még folyósítani kell a pótletet. A fentiek az első hónapban orvosi bizonyítvánnyal, a t o n a i szolgálatot katona igazolvánnyal, munkanélküli státust hatósági munkaközvetítő hivatal, illetve a községháza kiállított bizonyítvánnyal kell igazolni.

Laszkáry Gyulát jelölték Sztranyavszky Sándor egyházkerületi felügyelő utódjának.

A Magyar Értesítő jelenti: A dunán-loni evangélikus egyházkerület presb-itériuma Händel Béla dr. egyházmegei felügyelő, ügyvéd és Csengődy Lajos dr. alesperes előklételével Budapesten ülést tartott. Kardos Gyula püspökhelyettes-esperes, kormányfőtanácsos meleg és köz-velen szavakkal bucsuztatta az egyház-kerületi végzet, az oly korán és tragikusan elhunyt Sztranyavszky Sándor dr. felügyelő előklét. Kettős árvánagban vagyunk — mondotta, — egy hónapon belül elvesztettük püspökünket, Kovács Sándort és utána előklét, Sztranyavszky Sándor is átköltözött az öröklé-valóságba. Erős magyar evangélikus lel-keinek példájával azonban itt él közölünk: maradjon velük továbbra is ragyogó, keménykötésű jellemének ihletése és be-nősséges, meleg szíve. Megöröklítették a presbiterium jegyzőkönyvében Sztranyavszky Sándor emléket. Azután a jelenvol-tak ugyancsak zártkörű értekezleten úgy határoztak, hogy teljes egybangussággal

Ha a munkavállaló meghal, annak, aki gyermekét gondozza, továbbá ha hó-napon keresztül kell, több folyósítanak a pótletet az esetben, ha a munkavállaló az elhalálása hónapjában jogosult volt a pótletre. Pótlet, mint ismeret, gyerme-kenként és havonként öt pengő. Nagy-szülőknek akkor jár az unoka után gyer-meknevelési pótlet, ha a bíróság, vagy az árvaszék kötelezi az unoka eltarására, vagy pedig a gyermek szülőt elhagyja. Testvér, vagy rokongyermek, ugyszintén menhelyen elhelyezett gyermek után pótlet nem jár. A gyermekre egyidőben csak egy személy kaphat pótletet. Ha szülők dolgoznak, elsősorban a férj, azonban ha a férj kis üzemben dolgozik, hol 20 sze-mélyt nem foglalkoztatnak, úgy az anya igényelheti a pótletet, ha oly vállalatnál dolgozik, mely tagja a Családpénztárnak.

Laszkáry Gyula egyházmegei felügyelőt ajánlják a gyülekezetek figyelmébe új egyházkerületi felügyelőül. Az egyházhoz-sági szavazatokat augusztus 6-ig kell a szavazatbontó bizottság előkléhez, Neográdi Horváth Sándor alispánhoz eljuttatni. A felügyelőválasztás kérdése lényegében már el is dönt ezzel az ajánlással: ahogy a "Magyar Értesítő"-t tájékoztatták, dras-kóczi és laszkári Laszkáry Gyula nőgrá-dok bari egyházmegei felügyelő, kor-mányfőtanácsos, romhányi földbirtokos, a Jóhannita-rend lovagja már is Sztranyavszky Sándor utódjának tekinthet. Hat-vaus éveiben jár, férfias és független egyéniség, értékei már régiben felhívták reát az egyház figyelmét, b e Sztranyavszky Sándornak bizalmas hívei közé szá-mítják.

Az egyházkerület egyébként még ebben a hónapban rendkívüli közgyű-lésre jön össze és adminisztratív ügyek-ben fog al majd állást. (M. É.)

A vármegyei, városi és a községi alkalmazottak öregségi biztosítása.

A kormány 1938. évi január 1 én megjelent rendelete az öregségi biztosítást kiterjesztette azokra a vármegyei, városi és községi alkalmazottakra — ezeknek tulajdoni része közüzemi szakmunkás és napszámos — akik ezeknél a köz-letületeknél nyugellátásra igényt nem szerezhetnek.

A rendelet kötelezte az O. T. L. t és a M. A. B. L. t, hogy a szóbanforgó alkalmazottaknak 1939. január 1-e óta betöl-tött vármegyei, városi és községi munka-viszonyát öregségi, vlt. biztosítási köle-veltségben töltött munkaviszonyaik is merjék el. Kimondotta a rendelet azt is, hogy az OTI és MABÍ-ra 9 évre vissza-mennek báruul nagy leber biztosításma-

thematikai értékét a közületek fizessék meg, viszont az OTI és MABÍ a közü-leteknek térítés megazokat a járadékokat, amelyeket azok időközben a szóbanforgó alkalmazottaknak folyósítottak.

Nebogy a járulékoknak egy össze-gben megfizetése a közületek költség-velési egységeit felborítsa, a rendelet felhatalmazta a belügyminisztert, hogy a közületeknek 40 félévre terjedő részlet-telítési kedvezményt adhasson.

A rendelet értelmében a közületek az OTI kiüklőit közüveivel együttesen készítik el a vonatkozó leszámolást. Ez az eljárás városokban és az OTI szálló-tarjánál kerületi pénztár egész területén [vidéken] most van folyamatban.

A városi vízvezeték és szennyvizcsatornamű építése.

Irta: Szentpétery János városi főmérnök.

Községüzetügyi szempontból az ivóvízellátással egyenlő fontosságú a la-kott területen felügyelt mindenemű szemétket, szennynek az eltávolítása és ártalmatlanná tétele.

Ezt a feladatot a rendszeres személt-fuvarozás és feldolgozásal, továbbá a szennyvizeknek zárt csatornában való el-vezetésével és megfelelő kezelésével le-ber a korszerű higiénia követelményeit kielégítő módon megoldani.

Itt a feladat második részét, a szenny-vizek elvezetését és tisztítását ismertem.

Azerint, hogy a vízhasználatból eredő és csapadékból származó szennyvizek egy közös csatornahálózattal távo-lítsanak el, vagy pedig külön-külön, al-kalmazták a városok csatornázásánál

a) az egyéges vagy osztató rendszert, b) vagy pedig az elválasztó rendszert. Városokban a leonálto ártadatok mellett az utóbbi, vagyis az elválasztó rendszer alkalmazása volt az szokott.

Ugyanis a csapadékvizekre az idő-szakossá és a nagy vízmennyiség (főké-p hegyen vidéken), a használt vizekből eredő szennyvizekre pedig az állandóság és az aránylag kis vízmennyiség a jellemző.

Tehát a csapadékvizek levezetésére nagyméretű, a szennyvizek levezetésére pedig aránylag kisméretű csatornára van szükség.

A kevéssé szennyezett csapadé-kvizek levezetésére az olcsóbb kivilító betoncsatorna is megfelel, a használt szennyvizek levezetésére azonban —

amelyek a betont megtámadják — drága bombázókat kócsing vagy aszfaltcsövek használandók, illetőleg a betoncsatorna belüli ilyen anyagokkal burkolandó.

Városunk domborzati viszonyai mellett csapadék vizet, — amelyek tisztítását nem igényelnek, — több gyűjtőcsatornával igen rövid úton lehet a Tárján patakba levelelni, a használati vizekből eredő szennyvizet azonban a város egész lakott területéről összegyűjtve egy gyűjtőcsatornával kell a város alás részén lévő tisztítótelepre eljuttatni.

Figyelemmel arra, hogy városunk több mint 5 km hosszúságban nyúlik el a Tárján patak völgyében, továbbá, mert a nagy záporok víze a meredek hegyoldalakról egyszerre egyidőben zuhan le a város középső részeire, egységes (szűrt) rendszer mellett igen hosszú és nagy méretű gyűjtőcsatornára lett volna szükség.

Tájékozásul megemlítem, hogy csak a Pácsi patak normális árvízének levezetése 100/150 cm. belvízű, tojásszelvényű csatorna volt szükséges, a rendkívüli árvízek elleni biztosítékul pedig még egy 15000 m³ víz tároló medence létesült.

Elválasztó rendszer mellett a drágább anyagú szennyvízcsatorna kisméretűekkel — a mellékgyűjtő csatornák 20—25 cm, a főgyűjtő csatorna pedig 40 cm. belső átmérőjűek — és így sokkal gazdaságosabban voltak elkészíthetők.

Csapadékvízcsatornarendszerünket az elmúlt 15 év alatt már csaknem teljesen kiépítettük. Az itt alkalmazott legkisebb méret 30/45 cm, a legnagyobb pedig 100/150 cm. belméretű tojásszelvény volt.

A csapadékvízcsatornák hossza közel 20 000 méter. Ezeknek kb. kétharmad része az 1930—40 évi instégmunkák keretében házikészítésben készült el, ami a nagyotvíví munkanélküli és idején tekintélyes munkaköltséget jelentett, másrészt az instégmunkák fordított összegeknek célszerű beruházás formájában való felhasználását tette lehetővé.

Ez a csatornarendszerrel és az egyidejűleg végrehajtott utrendezéssel, burkolással csak a csapadékvíz levezetésének a kérdése oldódott meg. Ugyan elűnt az utcáinkról a feketékben sár és por és megmozdult az ezek után utasított rövidideig hosszabb ideig disztelenkedő, büzlő víztörcék, azonban rövid idő múlva egy újabb kellemetlen probléma rejlőtt fel.

A csapadékvízcsatornára vonatkozó szabályrendeletünk lehetővé tette, hogy az egyes magáningatlanok szennyvizét megtisztítva a csapadékvízcsatornába vezessék be. A részben nem megfelelően megépített, részben nem megfelelően kezelt házi szennyvízvezetőkön keresztül a csatornába vezetett, kellően nem tisztított szennyvizek ott bomlásnak indultak és melegebb időben emelkedő büzzel árasztották el a várost, elrontották, megfertőzték városunkat egyébként ózondús, zamatos hegyi levegőjét.

A vízvezeték megépítése után a házi szennyvizeknek ilyen házi tisztítóberendezésnek való bevezetése a csapadékvízcsatornába ezen máris tarthatatlan állapotot még súlyosbította volna. Amellett ezeknek a házi tisztítóberendezéseknek a létesítése az egyes háztulajdonosokat jelentősebb kiadással terhelte volna meg, hiszen már egy kisebbszériú tisztítóberendezés költsége is az 1000 P-t meghaladja, nagyobb lakóházaknál, középületeknél pedig többször nagyobb költséget jelentett volna.

De nem lett volna helyes a házi szennyvizek ellátására az egyes pesti környéki lakótelepeknél használatos olcsóbb eljárás sem alkalmazni, ahol a szennyvizet szikkasztó medencékbe át a talajba vezetik. Ez a módszer egyébként városunk több részén a magas talajvízjárás és a nem eléggé vízáteresztő talaj miatt nem is lett volna használható.

A fentiekre figyelemmel is a szennyvízelvezetésnek és kezelésnek a legkorszerűbb módját kellett választani, bár az a legnagyobb momentáni befektetéssel járt, de viszont a kérdés hosszú időre a legmegnyugtatóbban oldja meg.

A végleges elbárárolást e tekintetben megkezdte az a körülmény is, hogy városunk hosszan elnyúló kedvezőtlen fekvése miatt a szennyvízcsatornám létesítése aránylag sokba kerül. Mert amíg normális körülmények között annak költsége a vízmű létesítési költségeinek a felét állig haladja meg, nálunk ez az arány majdnem megfordított. Így ugyan, hogy ezen kedvezőtlen arány kialakulásában nem kis része volt annak, hogy viszont a vízmű létesítésénél lenálább kedvező adottságok a lehetőségig kiaknázattak. (Folyt. köv.)

Hírek és különféle

A káromkodás

káromkodás szokása ellen megindult mozgalom elismerése talált mindenütt, ahol szeretik a magyar nép lelki tisztaságát. Hiába bizonyítják például a néprajz tudósai, hogy a káromkodásnak némely formáiban régi pogány mitológiának mivolta emlékei rejtőznek, az nem menti a csunya szokást, mely egyszerre támadt len szenteké, a szentek tisztaságát és nemese személyét, az embertársak józanságát. A káromkodások gyakran támadnak a megakadályozott dühével és zabolátlan ösztönösséggel, len, a hit, a vallás ellen. Ez már önmagában véve is elegendő ok legfőbb ok lenne mind az egyházi, mind a világi illetékesek példamutató felépítésére.

Am a káromkodás végzetes balszáll van az emberek egyfajta letétele, miután már megfertőzte lelküket. A káromkodás durván elasztítja egymástól a testvéreket, szűkíti az embereket, a bizalmatlanságot és a gyűlöletet öntözi szívébe, a vizsoly és szerelenség fellegét vonja fölélük, rossz atmoszférájával elborítja éppen azoknak a szegény elesteknek, a kitaszítottaknak, a proletároknak életét, akiknek a legnagyobb szükségük lenne a tiszta lélekzetvételre. A tiszta beszéd közelebb hozza az embereket, a durvaságok elrontják életüket. A társadalmi szempontok tehát legalább olyan erősen szólnak a káromkodás ellen, mint a vallás szempontjai.

A káromkodás elleni mozgalom az, amely éppen iskolapéldája: mint kell valamilyen tervnek valóban embertől emberig haladnia, szívólvíz-izzania. A káromkodás elleni mozgalomnak valóban emberi és egyéni megmozdulásnak kell lennie. S itt igen fontos a példának, a jobban való előjárás. Nemcsak rendület, oktatás szükséges itt; de az is kell, hogy minden fejlettsé, minden előjáró valóban elől is járjon a maga tiszta beszédével, tartózkodásával, nemcsak magatartásával aládöntései előtt. Nem kétséges, hogy a káromkodást nem egyszer a félőből való ballomások is terjesztik. A maga helyén alkalmazott tiszta fedd és nevelő szó van olyan jó ballással, mint a legdurvább és legarcipirítóbb szidalom. A szentet és a jó szó meggyilkolására legalább annyira felvigyél az érdektelenség, mint a vad kifakadásokra, melyek nem kimélnék len, szenteket, anyát, rokont. A magyar család és társadalmi élet tisztasága sokban fordul meg azon, milyen a káromkodással szembeni magatartásunk. A családok tisztaságát szegény emberek között legelőbb a káromkodás dultja fel.

Akik tehát a magyar társadalom egészére szűk helyeznek, valóban nem utalnak figyelme annyira a káromkodás elleni mozgalomra és intézkedésekre. S ennek a megmozdulásnak kell hogy távolból nemzetnevelő céljai is legyenek. Avagy beszélünk a bajunk fel azok a borzasztó kétségbeesések és aggodalmak *Prohászka Ottokár* szívében, midőn olyan megrendítő sorokat írt legitímuszba vállomlásában, a *Soliloquiában* a káromkodás ellenében?

Egy nagy nemzeti hibánk elleni küdelemről van itt szó; ne rindjuk vissza attól, hogy a „szó” elleni harcunk kezdjük, az emberiségre, a magyar beszéd tisztasága igen lényeges és nemese dolog. (— y — a.)

Kormányzónk archepét rendkívül közgyűlési körletben leplezte le a vármegye törvényhozásába f. hó 11-én. A közgyűlést dr. Baross József főispán vezette. Az ünnepi beszédet Molnár Ödön kerületünk országgyűlé. képviselője mondotta. A nagyhatású beszéd alatt teljesen ünnepelte a közönség Horthy Miklós kormányzót. Horváth Sándor alispán szép beszéd kíséretében vette át a megválasztott és nagyszemélyes alkalmat, melyet Boldizsár István főispán vezett.

Esküvő. F. hó 6-án déli 12 órakor Budapesten a Ruzsák terén lévő templomban tartotta esküvőjét Partényi Éva urleány és Szathmari Ének Elek okl. bányamérnök, kisterenyelakos. Az esküvőt a menyasszony volt bilitára Karl Lajos végzte, aki tartalmaz beszédében köszöntőre a hájos és szimpátiás új

párt. Az orgonán Dr. Bató Gyula orgonaművész játszott. Tanúk voltak Dr. Gazdy Gyula m. tanácsos és Heinrich Viktor bányavezérigazgató. Az esküvőn nagyszámú rokonság és sok ismerős jelen volt, akik meleg gratulációkat barmozták el a boldog, új házaspár.

Esküvő. Agyalólv Győri Irén és dr. Laczy Pál bányászorvos június hó 17-én szerdán délelőtti fél 10 órakor tartják esküvőjüket a salgótarjáni evangélikus templomban. (Mindenképpen értesítés helyett.)

Alaphőletétel lesz 14-én (hoisap) délelőtti 10 órakor Róna községben tábori mise keretében. Ugyan Kápolnát szándékozik építeni a kies és magaslatti lakosú Róna község józansági népe.

Szerkesztői híradások: Sz. L. itt is volt hasonló ünnepség. Kérés a hely. K. Gy. E számunkban közöljük a gyermeknevelési pólékra vonatkozó rendeletet KATONA. Az 1922-es születésűekre vonatkozó. Jelentkeztek a városbázis a katonai előadónál.

Cserkész repülőmodellverseny Salgótarjánban. A Magyar Cserkészszövetség IX. kerülete az idén Salgótarjánban rendezi meg repülőmodellversenyt vasárnap d. fél 10 kor a Szent Imre hegyen. Szeretettel várja az érdeklődőket.

Fajtszta angolnyelvű eladók. Jónásné Harkoskák.

Starján m. város polgármesteri hivatalától. 9093/1942.

A volt cseh szlovák rokkantsági és aggkori biztosításban szerzett jogok elismerésében, illetőleg kiegyezésben szükséges bejelentések megtevése.

Hirdetmény.

Felbívom midarokat, akik, mint az iparban, a kereskedelemben, a mezőgazdaságban, szabad foglalkozásokban, valamint egyéb biztosításra kötelezett foglalkozások körében alkalmazott fizikai (testi) munkások a volt csehszlovák államban rokkantsági és aggkori ezetire biztosítva voltak, hogy 1941. évi július hó 31. napját az Országos Társadalombiztosító Intézet körpontjára (Budapest VIII. Fiumei út 19) baloldali kártalanítási osztályára, vagy az OTI-nak lakóhelyükre illetékes kerületi pénztárára saját érdekében, az esélyes jogvezetés elkerülése céljából írásban jelentésk be, ha az 1939. évi március hó 15-én megelőző időben a szlovák köztársaság, vagy a cseh-morva Protektorátus területre bekövetkezett balszétből (foglalkozási betegségből) folyóan 1. azért nem kapnak járadékot, mert azt részükre a volt csehszlovák tervek a terület elcsatolás következtében már nem állapították meg, vagy

2. a baloldali állapot orvosilag megállapított rosszabbodása ellenére a baloldali járadék felemelésére irányuló kérelmükkel az említett rendeleti szabályozásra utalással utasítottak el.

Ha a jelentkező már korábban is fordult az Országos Társadalombiztosító Intézet körpontjához, vagy valamelyik kerületi pénztárához, ubóli jelentkezésekor csupán a már előzőleg kapott értesítés ügyzsmára kell hivatkozni.

Ha pedig csupán most történik először jelentkezés, a baloldali sérült személy adatait felül a baloldali időpontját, pontos helyét, a munkaadó nevét is fel kell tüntetni és közölni kell azt a körülményt, hogy a volt cseh szlovák szerzők a járadékot miért nem állapították meg és csatlolni kell a volt cseh szlovák szervtől kapott iratokat.

Salgótarján, 1942. június 8.
A polgármester helyett
Dr. Wanka
aljegyző.

Állandó

alkalmazását nyervek
jó megjelölés, intelligens, önkéntes, tényléri magas fiz és jutalékjövésel mellett. A biztosítási szakmában járatos előnyben. Érdeklődni lehet a Salgótarjáni Népkönyvtár.

Talált tárgy. Salgótarján megyei város területén 1 db. női szalmakalap, 1 db. bőr női kényes táskát találtak. Igazolati találatos a rendőrkapitánysegő a hivatalos órák alatt átvételi.

S P O R T

UJPEST — Sal. BTC 4:1 (2:1)

SBTC pályán.

2000 néző.

Vezette: Mo'doványi

Nagy többségben, kissé túlzott gólaránnyal megérdemelt vereséget szenvedett az Ujpestől az SBTC.

A két csapat a következő felállásban játszott: Ujpest: Sziklai — Balogh L. Bíró — Negyestosi, Mészáros, Kármán — Ádám, Várszegi, Szusza, Zsengeller, Kalocsai dr.

SBTC: Szabó — Budai, Kiss — Marosi, Debrecei, Borsányi — Bíró, Csaburda, Vince, Lackó, Trenka.

Uzalmos játék, ujpesti főként a meccs kezdetén. A 21. percben Lackó nagy bevezetőt hagy ki, a 23. percben két gólt ér el közvetlen egymás után az Ujpest, Zsengeller és Szusza révén 2:0.

A II. félidőben az SBTC nagyon igyekszik, a 35. percben Lackót kaputalánál kiállítja a bíró, Zsengeller a következő percben gólt lő. 3:0 — A Stécs 10 emberrel is küzd és a 38. percben Trenka szíjít, 3:1 és a 40. percben Zsengeller állítja be a végeredményt 4:1.

Ujpest jobb volt, a gólarány azonban túlzott. Egyénileg Bíró, Ádám, Zsengeller, illetve Trenka, Kiss és Debrecei voltak jók.

Atlétika.

Szombaton és vasárnap rendezte az északi kerület ifjúsági bajnokságait. Készen állt a versenyek lebonyolítására. A versenyek városunkból elég szép számú versenyző vett részt benne az elért eredmények azt mutatják, hogy máltán figyelt

fel a kerület és az országos szövetség is a salgótarjáni atlétikára.

Szombaton a bajnoki számok kimagasló teljesítménye volt. Feledt 3000 m-es ker. ifjúsági rekordja, amelyet beállította az eddigi legjobb kerületi eredményt. Ideje 9,20. Második helyen Simkó végzett, aki helytelen taktikával futva, az utolsó körben hagyta megamögöit ellenfeleit. Jobb beosztással az elért 9,20. 2-es eredményénél jobb időt lehetett volna.

Vasárnap Feledt ismétlen kiváló eredménnyel, 4.18.4 és idővel nyerte meg az 1500 m-es bajnokságot, alig maradva el a ker. ifj. rekordtól. A 400 m-es gátfutásban Bajcsák második, Füzes harmadik lett. Harmasugrásban Kirner ugyancsak harmadik helyen végzett. Súlydobásban Bálint 10.55 m-es eredménnyel negyedik lett, ugyanúgy a diszkoszvetésben is negyedik lett, 32.06 m-es eredménnyel. Még két salgótarjáni fiú ért el szép eredményt a loasconi gimnázium színpadon indulva: Tompai megyerzte a távolugrást, (nygyszerű 634 cm-es eredménnyel) a harmasugrást, (12.97) második lett a 100 és 200 m-es síkfutásban. A fiatal Hlavcska harmadik lett a 200 m-es síkfutásban.

Az ifjúsági bajnokságokkal kapcsolatban felhívó válogató verseny is volt, amelynek keretében az átigazolási alatt álló Neményi 9.05.4-es idejével új kerületi rekordot állított fel a 3000 m-es síkfutásban. Második helyen Nivelt végzett 9.10.6. 400 méteren Kirner 53.4 mp-es idővel győzött.

Főzzünk kevés zsírral.

(A m. kir. Közellátási Hivatal budapesti Kiserleti Konyhájának sajtóbemutatója.)

(II közlemény.)

Halászlé: Vékony karikára szelt hagymát egy ujnyi vízben 5 percig forraljuk, megblatjuk bőven pirospaprikával, ráadjuk az előre beasóztolt balkezeleket, fejet, vizet feleresztiük, hogy ellepje és huson főzzük fedő nélkül kb 1 óráig Zöldpaprikát és paradicsomot szeletelbntünk találás előtt bele.

Rábol: Hajában lótt burgonyát felszeletelünk és kibélelünk vele egy pecse: ayaútt. Ráadjuk az előre kettészelt, besóztolt halat, tetejére teszünk karikára szelt hagymát, paradicsomot és zöldpaprikát. Tejjel meglocsolva sültben meg: atjuk. kb. 30 percig.

Rakott kalarábé: A szeletelt kal: rábét kevés sós vízben puhára pároljuk. Saját zsírjában párolunk darált marhabust és készültük párolt rizst, ezeket fűszerez: zük és összekeverjük. Soronként lerakjuk: kalarábát, rizses bust, kalarábát, a tetejére asóruunk vagdalt petrezselymet. Anyag: i: zabas: 8 drb. kalarábé, 35 dkg. darált marhabus, 15 dkg. rizskása, 3 dkg. zsír.

Spárga egytál: A spárgát megfesz: titjuk vizgáza, hogy a legizesebb részét a fejtét le ne törjük. Kaparással tisztítjuk, míg a rostokat le nem kaparjuk. A tiszt: titott spárgát gyengén sózott vízben puhára pároljuk. Kevés forró zsírba tesszük a felvert tojást öntjük rá és megsütjük A tetejére lehet apróra vágott metélőhagymát vagy petrezselyemzöldjét adni. Anyag: kiszabás: 1 kg. spárga, 5 dkg. zsír, 5 db. tojás.

Majaronnás hus galuskával, salá: tával. Kis tej vereshagymát apróra össze: vágunk és kevés zsíron megfőnyaszjuk. Lángról levéve, megszórjuk pirospapriká: val és beleteresszük darált marhabust Ezt eddig pároljuk a hagymás zsíron, míg szemecskére azt nem esett. Csapetnyi majaronnával iszétjük, közben készültük galuskakészítést, az ki főzzük és beleszed: jük a majaronnás borbába. Ha van tejfelünk, vagy aludttejünk, adhatunk hozzá. Salá: tá találunk melléje. Anyagkiszabás: egy fél kg darált marhabus, 40 dkg liszt, 1 drb. tojás, 3 dkg zsír, fűszerek, 2 dl tej: fel, vagy aludttej.

Salátafőzelék kolbásszal: A salá: lának a nagyobb leveleit baszadjuk el a főzelékhez, a szivét tegyük félre más: napra, hűvös helyen salátás egytálónak. A metélteire szelt tisztított salátát me: eg zsíron pároljuk. Megszórjuk bőven vag: dalt kaporral, vagy liszttel. Fe'eresszük, iszétjük sóval, citromlével, kevés alud: tejjel. Karikára szelt kolbászt teszünk bele és pár percig főzzük v.l.e. Anyagkiszab: as: 10 fej saláta, 2 c. omó kapor, egy negyed kg kolbász, 2 dl aludttej, citrom.

Rakott podlipka: A pod upkát szel: es metélteire vagjuk és kevés sós vízben puhára főzzük. Saját zsírjában pároluk darált marhabust. Rizskását kevés zsíron megfőntjük, majd vizet feleresz: tük és puhára pároljuk. Fűszerezük só: val, fűszerpótlóval és összevegyiük a rizst a bussal. Soronként talba rakjuk, keltéposzta, rizses bus, majd ismét kel: kaposzta. A tetejére tehetünk, ha van tejfel, vagy áttört aludttejet is. Anyag: kiszabás: háromnegyed kg pod upka, 35 dkg darált marhabus, 15 dkg rizs, 2 dkg zsír, 2 dl tejfel vagy aludttej.

Salátás egytál: Tisztított, mosott salátát készítik egy ize saláta-lével (ecet, víz, só, cukor) Keménytojást főzök, bajá: ban lótt tisztított karikára szelt burgonyát vesszük és soronként lerakom. Saláta, ka: rikára szelt tojás, szeletelt burgonya, sze: letelt retek, karikára szelt kolbász, ismét saláta. Tetejére öntök a saláta levélből. Anyagkiszabás: 4 fej saláta, 1 c. omó retek, 4 tojás, 15 dkg kolbász, 3 szem burgonya.

Hagulyás: Egy kis fekanát zsíron hagymát sárgára főnyaszunk. Megszóróm bőven paprikával és beleteresszünk a koc: kára vágott marhabust Kevés vizet loc: solva felpuhára párolom. Este beázatok nagyzemű babot, felpuhára főzöm, hoz: zágyiunk a pórköliből a leaszúrt babot és a bab főzelékével locsolva puhára pá: rolom. Iszétthetjük aludttejjel. Anyagk: izabás: 1/2 kg marhabus, 1/2 kg bab, 2 dl aludttej, 4 dkg zsír, hagyma, só, paprika.

Rakottkáposzta (aszárított): 10 dkg aszárított káposztát megmosva beázatunk. Az áztató vizet együtt főzzük, sóval isz: sitjük. Készítünk pórköliből, marhabusból, vagy párniból. Párolunk rizst A purkált bustt ledaráljuk és soronként lerakjuk: káposztát, pórköliből, rizs, káposzta tetejére aludttejet teszük, vagy a pórköliből mértánál. Anyagkiszabás: 10 dkg aszárított káposzta, 1/2 kg bus, 10 dkg rizs, 4 dkg zsír, fűszer, hagyma, esetleg 2 dl aludttej.

Rakott zöldbab (aszárított): 10 dkg aszárított zöldbabot beázatunk, majd ugyan: abban a vízben puhára főzöm. A leaszúrt zöldbabot soronként lerakom, egy sor zöldbáb, karikára szelt ko ház, karikára: szelt keménytojás, majd ismét zöldbáb. A tetejére pirított zsemjemorzsát asóruk. Ha van aludttej, aszál iszétjük. Anyag: kiszabás: 10 dkg aszárított zöldbáb, 1/4 kg kolbász, 4 drb tojás, 4 dkg zsír, 5 dkg morzsa, esetleg 2 dl aludttej.

Töltött kalarábé: Gyenge egyforma kalarábákat kifuruk és a következő löl: telekkel töltjük: darált marhabus, rizskása, só fűszerpótló összekeverve. A megtölt: tött kalarábákat az apróra vágott kal: rábával együtt gyengén sós vízben puhára pároljuk és ha paba, úgy készitjük el, mint a főzeléket. Anyagkiszabás: 10 ka: larábé, 30 dkg daráltbus, 8 dkg rizs, fű: szerek, 4 dkg zsír, petrezselyemzöldje.

Parajos omlett: Tojás sárgáját ki: keverjük liszttel, tejjel, majd áttört paraj: t, darált kolbászt adunk hozzá, végül a ke: ményre vert babot lazán hozzákeverjük. Palacsinta sütőben kevés zsíron kiűtjük egyenként. Anyagkiszabás: szemelyen: kelt 1 tojás, egy tojásból kanál liszt, egy evő: kanál tej, egy evőkanál paraj, 2 dkg kol: bász, kevés zsír a kiűtéshez.

Parajfőzelék bundáskenyérrel: Tiszt: itott, jól megmosott parajt forró sós víz: ben 5 percig főzzük. Ledaráljuk, vagy áttörjük. Világos rántást készitjük, fe: leresztjük a paraj levélét, beleteresszük a parajt, sóval, kevés hagymával iszétjük, kevés ideig főzzük. Kisé aszáralt kenye: ret vékonyan felszeletelünk, majd felvert sózott tojásba mártva kevés forró zsírban kiűtjük. Kevés zsírt vesz fel.

Sóskamártás tojással: Tisztított mosott sóska forró zsíron párolunk. Ha levét elpárologtat, megszórjuk liszttel és feleressztjük csontlével, vagy vizel. Isz: etjük sóval, kevés cukorral és ha van, tejfellet vagy aludttejjel. Tökörtojással találjuk.

Gombás rizses zöldborsó: Párolunk petrezselymes zsíron gombát és zödbor: söt. Mikor a borsók felpuha, hozzáadjuk a meg nem mosott, ruhával megfőrtl: rizskását, sóval iszette, vizel telőntve keverés nélkül puhára pároljuk. Tetejére szórunk vagdalt petrezselymet. (Vége)

Menulrend Sálgótárján főtér: ről vonat indul Pest felé 6.01 személy (Halvaangl). 11.49 gyors (Bpest). 18.16 személy (Bpest) — Losonc felé: 4.16 az: 6.14 az 8.23 vegyes. 17.43 gy. 19.20 ve: gyese. — MAVAUT a Főtéről indul Ba: lassagyarmatra: 8.50 és 13.15 kor. Ózdra 16.45 kor indul. — Érkezik: Ózdról 8.40 Bgyarmatról 8.55 és 16.25 kor.

Az idel termés széküzükség: letét biztosítottak. Az ide aratási és cséplési időszak gabonaszéküzükségletének kielégítésére a gyárak a kenderrostanyag: ból készített szakok termelését nagyme: rtekben tokozta és így a széküzükség teljes egészében fedezhető. Egyébként rendel: kézésre állanak a papirkeverési, ugy: nevezett textilizások is, amelyeknek gyar: tását takaréksági szempontból előirák. Illetékes vélemény szerint a malomváll: alatoknak joguk van arra, hogy maguk állapítsák meg, milyen szakban asztitják a lisztet. Az átvétők ezt abban az esz: tben sem kifogásolhatják, ha megtele: ő csereszakot ajánlanak fel, mert a malom: k nem kötelezhető az asztakolásra.

A Szent Erzsébet Nőegylet jú: nius 7-iki tárgysorozatajának ayaeremény: jegyzéke: 2, 22, 45, 46, 123, 130, 155, 162, 175, 215, 261, 290, 309, 338, 381, 403, 415, 425, 454, 497, 528, 548, 615, 634, 640, 643, 645, 647, 668, 677, 706

728,	748,	818,	820,	834,	841,	855,	878,
905,	920,	935,	942,	960,	1018,	1030,	
1031,	1051,	1086,	1119,	1187,	1212,	1217,	
1246,	1247,	1277,	1284,	1320,	1371,	1376,	
1451,	1462,	1467,	1473,	1487,	1531,	1537,	
1561,	1595,	1597,	2454,	2549,	2551,	2641,	
2689,	2692,	2813,	2829,	2836,	2857,	2884,	
2899,	2906,	2917,	2924,	2925,	2946,	2950,	
3043,	3054,	3068,	3071,	3112,	3116,	3142,	
3144,	3146,	3188,	3209,	3215,	3271,	3295,	
3316,	3340,	3358,	3377,	3418,	3449,	3478,	
3498,	3510,	3528,	3569,	3605,	3636,	3667,	
3800,	3806,	3824,	3907,	3921,	3936,	3952,	
3973,	3979,	3999,	4008,	4010,	4024,	4080,	
4106,	4125,	4130,	4132,	4140,	4144,	4158,	
4167,	4203,	4215,	4238,	4251,	4287,	4312,	
4341,	4348,	4396,	4401,	4416,	4419,	4468,	
4505,	4530,	4540,	4541,	4571,	4624,	4671,	
4672,	4763,	4765,	4774,	4788,	4890,	4905,	
4921,	4948,	5027,	5029,	5063,	5073,	5084,	
5166,	5170,	5177,	5182,	5207,	5215,	5258,	
5264,	5287,	5309,	5319,	5337,	5343,	5378,	
5391,	5423,	5437,	5472,	5518,	5519,	5531,	
5554,	5566,	5605,	5637,	5805,	5843,	5879,	
5888,	5965,	5972,	5973,	5978,	6025,	6055,	
6060,	6072,	6090,	6102,	6123,	6139,	6144,	
6185,	6212,	6434,	6362,	6368,	6429,	6471,	
6528,	6550,	6599,	6611,	6621,	6630,	6639,	
6653,	6668,	6669,	6682,	6697,	6707,	6786,	
6787,	6802,	6803,	6808,	6817,	6881,	6917,	
6923,	6945,	6961,	6979,	7026,	7069,	7075,	
7114,	7139,	7202,	7211,	7220,	7221,	7227,	
7262,	7268,	7328,	7345,	7352,	7392,	7411,	
7453,	7467,	7483,	7508,	7518,	7524,	7534,	
7560,	7581,	7586,	7591,	7626,	7677,	7748,	
7820,	7824,	7852,	7871,	7900,	7902,	7917,	
7923,	7985,	8096,	8098,	8112,	8119,	8139,	
8165,	8171,	8172,	8219,	8280,	8296,	8318,	
8332,	8374,	8376,	8400,	8401,	8523,	8526,	
8578,	8586,	8608,	8609,	8617,	8624,	8630,	
8693,	8694,	8734,	8764,	8812,	8857,	8929,	
8945,	8991,	9005,	9062,	9082,	9085,	9110,	
9119,	9122,	9170,	9171,	9185,	9186,	9210,	
9214,	9215,	9235,	9304,	9317,	9374,	9377,	
9387,	9389,	9413,	9515,	9533,	9592,	9603,	
9604,	9634,	9636,	9685,	9720,	9757,	9783,	
9785,	9890,	9894,	9898,	9909,	9915,	9953,	
9958,	9965,	9999,	10000				

NB II. bajnoki mérkőzés a SSE pályán június 14-én, vasárnap d. u. fél 4 órakor
SSE — PERECES
Előtte fél 2 órakor
SSE II.—FVKSE I.

SÁLGÓTÁRJÁNI
APOLLO MOZGÓ
Június 13-án, szombaton 5, 7 és 9 órakor, 14-én, vasárnap 1, 3, 5, 7 és 9 órakor, 15-én, hétfőn 5, 7, 9 kor

ISMERETLEN ELLENFÉL

Főszereplők: Simor Erzsé, Ajtay Andor, Mihályfi Béla, Somogyi Nusi, Greguss Zoltán. Kieg.: Magyar híradó.
17-én, szerdán este 6 és 8 órakor. 18-án, csütörtökön este 6 és 8 kor.
Egy nagyszerű zenés német vígjáték.

NANETTE

Rendező: Erich Engel. Főszereplők: Jenny Jugo és Hans Söbner.
Ízgalmas vadnyugati cowboy-főrténet
EGY ELTÉVEDT GOLYÓ
Bob Becker főszereplésével Kieg.: UFA és LUCE világkiradók!

A sálgótárjáni kir. járásbírósg, mint büntelbírósgától.

B. 1642/1942/3. sz.

A MAGYAR SZENT KORONA NEVÉBEN I

A sálgótárjáni kir. járásbírósg, mint büntelbírósg rágalmazás vádja miatt Garábi Katalin ellen indított büntégben

nyilvános tárgyalás alapján meghozta a következő

Ítéletet:

Garábi Katalin vádlott 18 éven, r. k. vallású elési születésű, szagpapálval lakos, magyar állampolgár, hajadon, vagyonatlan, volt hivatalnoknő foglalkozású bűnös a Bv. 1. §-ába stikűző rágalmazás vádjaében.

A kir. járásbírósg ezért: a vádlottat a Bv. 3 § ának 1 bek. alapján a Btk 93 § ának alkalmazásával a II. Bv. 2, 5, 6 § ának felhívásával 80 asz nyolcvan pengő pénzbüntetést itéli.

A pénzbüntetést behajhatatlanná esetére a II. Bn. 8—11. §-ai alapján 5 pengőnköt egy 16 napi fogházbüntetésre kell átválttatni.

A pénzbüntetést az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatti végrehajtás terhével a 108 807. sz. számú póstakártyaközponti csekkzámlára (figsz. sálgóyminiszterium. Bünteléspénzek be: vételi számlája Budapest) az 1892. XXVII. tc. 3. §-ába meghatározott célra meg: itetel.

Vádlott a Bp. 480 § a értelmében köteles az eddig felmerült, valamint az ezután felmerülő bűnügyi költéseket az államkincstárnak megltérteni.

Köteles a vádolt a Bp. 480 § a értelmében Dr. Holczak Béla ügyvéd neki mint magánvádoló képviselőjének § 1 P 40 fillért képviseltetési költség fejében az az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatti végrehajtás terhével meg: itetni.

A kir. járásbírósg a Bv. 28 § a és a St. 43 § 2. bek.-e alapján a főmagán: vádló kívánatra elrendeli, hogy Garábi Katalin elttelt a jelen ítéletet indoklával együtt a „Munka” című sálgótárjáni be: tilapba közzététesse.

Indokolás:

A kir. járásbírósg a tárgyaláson az alábbi tényállást állapította meg:

Garábi Katalin vádlott Sálgótárján: ban 1942 évi április hó 9. napján Tordai Árpád elttelt azt a kijelentést tette, hogy az erceskúti és a kaposztai Helyi Erzsébet főmagánvádolóknál keresni, más: tal a főmagánvádólóról más elttelt oly tény: állított, amely valóság esetén ellenz: bíru: vádi eljárás megindításának oka lehet.

A vádlott a fenti cselekménypec való bűnöségét beismerte és beismerés: t a tárgyalás egyéb adatai is megerősítették. Sálgótárján, 1942 május hó 7. napján.

Dr. Horváth sk. kir. jbró.

VÉGZÉS:

Az ítélet jogerőre á végrehajtható

Kelt.

Dr. Horváth sk. kir. jbró.

A kiadmány helyétől:

Olvashatatlan aláírás.

Kiadó.

Tavaszi ajándék!

SZÜCS-FÉLE

„Vitamin Crém”

A legmodernebb elvek szerint készített VITAMINDUS arc krém. Az arc bőr természet: sápanyagait tartalmazza a szírt rugalmassá, élve: testi és megőrzi a ráncosodástól.

SZÜCS-FÉLE

„Bubi Arcszesz”

Megrömbölt pattanásait és az arc bő: rcsínyait.

Kapható:

„SZÜCS RÓBERT
MAGYAR KORONA
GYÓGYSZERTÁRÁBAN.

SÁLGÓTÁRJÁN.

HIRDESSEN!

„A MUNKÁ”

politikai hetilapnak!